MIRELA ISABELA POPESCU

CHIPUL ICONOGRAFIC AL MAICII DOMNULUI – FĂCĂTOR DE MINUNI PE PĂMÂNT ROMÂNESC

EUC
Editura Universitaria Craiova

UNIVERSITAS CLAUDIOPOLITANA
PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
ROMANIA
PRESA UNIVERSITARĂ

MIRELA ISABELA POPESCU

CHIPUL ICONOGRAFIC AL MAICII DOMNULUI - FĂCĂTOR DE MINUNI PE PĂMÂNT ROMÂNESC

EDITURA UNIVERSITARIA CRAIOVA

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2023

Referenți științifici:
Conf.univ.dr. Gheorghe GÎRBEA
Lect.univ.dr. Roger Cristian SAFTA

ISBN 978-606-37-1957-8

Tehnoredactare Mătăoanu Maria Alexandra
Dragomir Alexandra Cornelia

CUPRINS

PREFAȚĂ

Din punct de vedere teologic, icoana Maicii Domnului o reprezintă pe prima ființă umană care a realizat scopul Întrupării: îndumnezeirea omului. Această reprezentare este, împreună cu icoana lui Hristos, fundamentul tuturor iconografiilor care îl reprezintă pe Dumnezeu devenind om.

Iconografii din toate timpurile au încercat să o prezinte pe Maica Domnului cât mai frumoasă, blândă, demnă și slăvită pe cât au fost ei de capabili. Uneori au pictat-o mâhnită și uneori îndurerată, dar întotdeauna plină de tărie spirituală și de înțelepciune.

Tradiția îi atribuie Sfântului Apostol Luca cinstea de a fi pictat prima icoană a Maicii Domnului. Se cunosc trei tipuri de icoane pictate de el: "Umilenie" (Doamna noastră a Afecțiunii), "Hodigitria" (Cea care ne arată calea) și al treilea tip, fără Prunc sau rugându-se Pruncului Iisus. (Informațiile despre al treilea tip sunt confuze).

Doamna Preacurată este prezentată întotdeauna cu capul acoperit cu o năframă, care Îi cade pe umeri, conform cu tradiția iudaică din acele vremuri. Această năframă sau acoperământ de cap este, de obicei, roșu pentru a simboliza suferința și sfințenia astfel obținută. Sub această năframă, hainele Îi sunt albastre, simbolizând umanitatea Maicii Domnului.

Sunt pictate și trei stele, una pe frunte și câte una pe fiecare umăr al Maicii Domnului. Aceste stele simbolizează fecioria. Maica Domnului a fost fecioară înainte, în timpul sarcinii și după Nașterea Domnului. Aceste trei stele mai sunt și simbolul Sfintei Treimi. Uneori, a treia stea este acoperită de chipul Mântuitorului Copil, a doua persoană a Sfintei Treimi.

În aceste icoane nu mai este alt subiect, în afara Mântuitorului, care este pictat cu tot atâta dragoste și tot atât de des ca și Maica Domnului. Există cinci tipuri principale de Icoane ale Maicii Domnului în iconografia ortodoxă:

- Călăuzitoarea; **Hodigitria** – în acest tip, Pururea Fecioara Maria îl ține pe Mântuitor și arată spre El, ca o călăuză spre Dumnezeu și spre mântuire.

- Mila Afectuoasă; **Eleusa** – În acest tip de icoană, Maica Domnului îl ține pe Fiul ei, care Își ține fața îndreptată spre ea și are cel puțin o mână în jurul gâtului ei sau al umărului. Maica Domnului simbolizează Biserica, astfel arătând deplinătatea iubirii dintre Dumnezeu și om, o iubire care nu poate fi obținută decât cu intermediul unui apropiat al Bisericii, în acest caz Maica Domnului.
- Dulcea-sărutare; **Glikofilusa** - este o variantă a Eleusei, în care Pruncul are fata lipită de a Maicii, într-un gest de mare tandrețe.
- Milostiva, **Panakranta** – În acest tip, Fecioara Maria este așezată pe un tron regal cu Pruncul Iisus în poală, împreună privind în față. Tronul simbolizează gloria regală, ea singură este perfectă printre ființele născute pe pământ. Conform învățăturilor celui de-Al Patrulea Sinod Ecumenic, ea veghează împreună cu Hristos asupra destinelor lumii.
- Mijlocitoarea, **Agiosortissa** – Fecioara Maria este singură, din profil, cu mâinile ridicate în rugăciune. Ea privește spre stânga, de obicei spre o icoană separată cu Mântuitorul Iisus Hristos. O altă variantă este icoana Maicii Domnului "Loc de scăpare" (gr. Η Παναγία η Καταφυγή) Este totuși de menționat că icoanele în care Maica Domnului este singură, fără Pruncul Iisus, sunt mai degrabă rare în Ortodoxie, considerându-se adesea că prezența Pruncului în brațele Maicii Domnului este o caracteristică esențială a icoanelor mariale.
- Rugătoarea, - **Oranta** sau **Platitera**, Panagia, Doamna Semnului - În acest tip de icoană, Fecioara Maria este prezentată cu mâinile desfăcute și cu Iisus Prunc desenat într-un cerc peste pântecele ei. "A semnului" face trimitere la cuvintele lui Isaia 7:14, "Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn: Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel."
- Maica Domnului "Galaktotrofusa" - este o reprezentare în care Pruncul se hrănește de la sânul Maicii Domnului.

INTRODUCERE

În Biserica Ortodoxă învățătura despre Sfânta Fecioară Maria își are locul ei bine definit, întrucât stă în legătură cu învățătura despre Iisus Hristos și despre mântuirea neamului omenesc, despre împăcarea omului cu Dumnezeu.

Hristologia, soteriologia și mariologia alcătuiesc un mănunchi de învățături care formează nucleul tezaurului de doctrină al religiei creștine, fiindcă Dumnezeu, în nemăsurata Sa bunătate și dragoste pentru omenirea căzută în păcat "*pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, pentru ca oricine crede în El să nu piară ci să aibă viață veșnică*"(Ioan 3,16).

Acest Fiu al lui Dumnezeu S-a întrupat apoi din Sfânta Fecioară Maria, din care a luat trup omenesc ca să-l elibereze pe om din robia păcatului și să-l ridice din noi la Dumnezeu. Zorii de realizare a mântuirii prin Iisus Hristos încep să se arate odată cu zămislirea și nașterea suprafirească după trup a Mântuitorului din Sfânta Fecioară Maria.

Prea Curata Fecioară devine acum Maica, după trup, a Domnului Iisus Hristos, Fiul rămânând unit cu Maica și după naștere, cum rămâne veșnic unit și cu Tatăl[1], cu adevărat Născătoare de Dumnezeu și în același timp, solidară cu întreg neamul omenesc și Maică a tuturor creștinilor, căci prin nașterea din ea după trup a Mântuitorului, omenirea renaște la o nouă viață, viața care deschide porțile spre mântuire și fericirea veșnică; tuturor creștinilor li se oferă acum posibilitatea de îndumnezeire, după cum și Sfânta Fecioară prin întruparea Fiului a fost ridicată mai presus de orice creatură și îndumnezeită din clipa zămislirii.

Importanța deosebită pe care o are Sfânta Fecioară Maria în planul iconomiei divine începe să se contureze încă de la căderea în păcat a primilor oameni și străbate prin nașterea ei, culminând în zămislirea și nașterea Celui ce este «lumina lumii», Domnul Iisus Hristos, pe care, plină de o adâncă

[1] Pr. Prof. Dumitru Stăniloae:,,*Maica Domnului ca Mijlocitoare*, în „Ortodoxia”, an IV, nr. 1, Ian.-Mart., 1952, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă Română, p. 92.

iubire izvorâtă din unirea strânsă cu El, Îl urmează în toată activitatea, la jertfa de pe cruce și apoi în ceruri, stând de-a dreapta Fiului ei. În inima sa mare și curată, Sfânta Fecioară adună toate jalea și suferința lumii, toată întristarea, amarul și durerea care pot încăpea în inima plăpândă a unei ființe umane.[2] Pentru marea masă a oamenilor Maica Domnului e Maica gata mereu să ierte, să se roage să îndrăznească a cuprinde pe Domnul cu temeritatea ei de Mamă și să-L roage pentru sărmanii muritori."[3]

[2] Pr. Dr. Simion Radu: *Maica Domnului-Maica Durerii-Maica nădejdilor noastre*, în: "Mitropolia Moldovei și Sucevei", an XLIII, nr. 7-8, Iul.-Aug., 1967, Tipografia Centrului Mitropolitan Iași, p. 518.
[3] Nicolae Steinhardt: *Dăruind vei dobândi*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2002, p. 276.

CAPITOLUL I
VIAȚA MAICII DOMNULUI DUPĂ SFÂNTA SCRIPTURĂ

Adevărul nașterii feciorelnice e consemnat în paginile Sfintei Scripturi ca un august mister. E anunțat în mod simbolic în Cartea Facerii și este contemplat de către văzătorul de taine, care ni-l înfățișează pe ultimele pagini ale Scripturii, în Apocalipsă, în imagini profetice. Textele cu referire la taina Fecioarei Maria, după cum vom vedea, nu sunt prea multe. Cu toate acestea, putem spune că Sfânta Scriptură în întregime este o mărturie despre această minune, fiind Cartea în care ni se vorbește despre marea taina a lui Hristos, în care este cuprinsă, sau adesea numai subînțeleasă, și nașterea supranaturală a Domnului.

Legământul prin care a luat ființă Vechiul Testament nu a avut alt scop decât acela de a pregăti și de a ridica o umanitate sfântă în persoana

strănepoatei împăratului David, vrednică de pogorârea Duhului peste ea în ziua Buneivestiri. Inima Fecioarei e menită să prefacă pământul în tronul slavei lui Dumnezeu. Tot ceea ce s-a făgăduit în Vechiul Testament cu privire la venirea Mântuitorului, s-a împlinit[4]. Deși e vorba despre o împlinire, trecerea de la o lume la alta, de care este legată și taina Fecioarei, nu reprezintă o linie continuă. Întruparea se realizează printr-un salt în afară de desfășurarea firească a vieții omenești, ea se săvârșește printr-o naștere feciorelnică. Această lucrare a transcendenței nu anulează viața în cuprinsul căreia ea apare, de aceea ea constituie un semn sau o minune în raport cu firea[5].

Rolul Fecioarei Maria în istoria mântuirii oamenilor este anticipat încă din cărțile Vechiului Testament, prin intermediul profețiilor, întreaga tradiție patristică confirmând acest lucru. Sfinții Părinți au identificat *trei moduri de prezentare a Mariei în Vechiul Testament*:

- Primul ar fi *o interpretare alegorică a textelor vechi-testamentare,* utilizată mai ales de imnografi și predicatori, care au dat o imagine poetică Fecioarei Maria (imaginea *Rugului Aprins, Mireasa* din Cântarea Cântărilor). Alte texte au fost interpretate tipologic (episodul trecerii evreilor prin Marea Roșie amintind de pururea-fecioria Mariei), referindu-se la evenimentele religioase reale, la persoane din Vechiul Testament (Eva), toate aceste texte prefigurând imaginea Fecioarei Maria. Interpretarea tipologică a fost folosită des în cultul Bisericii, în imnurile de laudă adresate Fecioarei[6]. Avem și profeții care se referă în mod direct la Maica Domnului, chiar dacă ele nu sunt numeroase. Prima profeție din paginile Scripturii ebraice apare chiar în cartea Facerii, profeție numită drept *Protoevanghelie*: *„Dușmănie voi pune între tine și între femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul, iar tu îi vei înțepa călcâiul”* (Facere, III, 15). „În originalul ebraic personajul care va zdrobi capul șarpelui este exprimat prin pronumele *„hu”*, care se referă la

---

[4] Neaga, pr. prof. Nicolae, *Fecioria în cărțile Vechiului Testament*, în revista Glasul Bisericii, nr. 1-2, 1963, p. 15.
[5] Moldovan Pr. conf. Ilie, *Învățătura Sfintei Scripturi despre Prea Curata Fecioară Maria și implicațiile ei religios morale,* în Revista „Ortodoxia”, nr. 3/1980, p. 470.
[6] Țepelea Pr. Marius, *Mariologia primelor trei secole*, Editura Emia, Deva, 2004, p.11.

sămânța femeii, adică Mântuitorul va zdrobi capul șarpelui. În alte traduceri, printre care și cea românească, se deduce că victoria asupra șarpelui este obținută de către Fecioara Maria, prin Cel pe Care Îl va naște. De aceea, Sfinții Părinți recunosc unanim în această profeție o primă referire la Fecioara Maria în Vechiul Testament”[7].

Privită prin prisma Noului Testament, această profeție (sau *„protoevanghelie”*) ne prevestește Taina Nașterii lui Hristos din Fecioara Maria, când Fiul lui Dumnezeu va întemeia Împărăția cerurilor și va înceta triumful diavolului asupra omului. Prin această protoevanghelie, Dumnezeu ne face cunoscută realitatea Întrupării Fiului Său în firea umană și ridicarea ei pe piscurile cele mai înalte ale desăvârșirii spirituale. Înțelesul adânc al profeției nu poate fi umbrit de acele aprecieri ale teologilor cu privire la redarea sub forme diferite ale pronumelui personal, persoana a III- a singular, care în originalul ebraic și în Septuaginta e la genul masculin, iar în Vulgata la genul feminin sau neutru. Acest lucru nu poate schimba sensul general al profeției, deoarece se știe foarte bine că textele mesianice din Vechiul Testament prevestesc eliberarea omului prin Întruparea lui Mesia; adică, împlinirea mântuirii din partea lui Dumnezeu, ci nu din partea creaturii Sale, așa cum au crezut popoarele idolatre. Hotărârea lui Dumnezeu-Tatăl ca Fiul Său cel iubit să se întrupeze în Fecioara Maria a fost veșnică, deoarece Cel Atotștiutor a cunoscut mai dinainte gândul diavolului și după căderea în păcat a primilor oameni, le-a făgăduit un izbăvitor. Neascultarea lor de porunca divină le-a adus pierderea Harului divin și apoi moartea fizică, stare pe care o vor depăși prin nașterea Mântuitorului din Sfânta Fecioară, propovăduită și preînchipuită de Duhul Sfânt în Vechiul Testament[8].

„Pe baza acestui text Sfinții Părinți vor dezvolta o paralelă între prima Evă prin care a venit ispita căderii și a doua Evă (Maica Domnului), prin care a venit Răscumpărătorul și Restauratorul neamului omenesc. Pronia divină se

[7] Rezuș, pr. prof. Petru, *Mariologia ortodoxă, cultul Maicii Domnului*, în revista Ortodoxia, nr. 4, 1950, p. 12.
[8] Diac. asist. Emilian Cornițescu, *Temeiuri ale preacinstirii Maicii Domnului în Vechiul Testament*, în Ortodoxia, nr. 3/1980, p. 494.

descoperă lucrând minunat: prin femeie a venit căderea, tot prin femeia (și sămânța ei) va fi și ridicarea. Textul de la Facere poate fi înțeles mai bine prin raportarea la ceea ce afirmă sfântul Apostol Pavel în Epistola către Gălăteni III, 16: *Făgăduințele au fost rostite lui Avraam și urmașului său. Nu zice și urmașilor – ca de mulți – ci ca de unul singur; și urmașului său care este Hristos.* Toate profețiile vechi-testamentare s-au împlinit în Iisus Hristos, ceea ce face posibil ca din perspectiva Noului Testament, adică a profețiilor împlinite, să vedem în ele atât pe Mesia cât și pe Maica Sa”[9].

- Cea de-a doua profeție referitoare la Fecioara Maria apare în cartea profetului Isaia: *„Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn: Iată Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel”* (Isaia VII, 14). Profeția este rostită în timpul regelui Ahaz, care și-a început domnia în anul 736 î.Hr.. Părinții Bisericii au identificat-o pe această „Fecioară” profețită de Isaia cu Maica Domnului. Iar pe Emanuel cu Hristos, urmându-l pe evanghelistul Matei, primul care amintește de această profeție și de împlinirea ei: *„Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a spus de Domnul prin prorocul care zice: Iată Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu”* (Matei, I, 22-23). În interpretarea Sfântului Evanghelist Matei găsim o primă mențiune despre Fecioria Mariei, ceea ce arată că evanghelistul cunoștea bine profeția lui Isaia și sensul ei. Această profeție se referă la apelativul de „fecioară” la Maica Domnului. În Vechiul Testament este singurul caz când mama unui prunc se numește fecioară, pentru că *„almah”* se referă la o maică cu totul excepțională[10]. Cuvântul cel mai potrivit pentru Născătoarea de Dumnezeu este acela de „fecioară”, ci nu cel de „copilă”. Deoarece Fiul lui Dumnezeu nu s-a născut din sămânță omenească, ci prin înrâurirea Duhului Sfânt, profetul Isaia, care a prevestit multe momente din viața Mântuitorului, nu putea să aibă viziune decât acea a

---

[9] Buchiu Pr. conf. dr. Ștefan, *Maica Domnului, o introducere în teotokologia ortodoxă,* Editura Sigma, București, 2006, p. 88.

[10] Vizitiu Pr. dr. Mihai Gh., *Învățătura despre Maica Domnului după Sfânta Scriptură,* în Revista „Studii Teologice”, nr. 3-4/1978, p. 183.

Fecioarei Maria, care a zămislit și a născut în chip suprafiresc pe Mesia. Fiind insuflat de Duhul Sfânt, profetul nu se tulbură că o fecioară naște, așa cum s-a întâmplat cu bătrânul Iosif, căruia îngerul Domnului i-a explicat starea suprafirească a Fecioarei Maria. Așadar, în viziunea profetului nu poate fi vorba decât de Maica Domnului și nicidecum de o femeie tânără căsătorită, cum au crezut unii teologi. Același lucru este valabil și cu privire la cuvântul „Emanuel”, care desemnează pe Fiul lui Dumnezeu, ci nu pe fiul regelui Ahaz, căruia Isaia i-a adresat profeția[11]. Acest text de la Isaia este considerat de bază pentru teotokologie, pe el sprijinindu-se atât nașterea supranaturală a lui Mesia, dintr-o Fecioară, cât și alegerea pentru acest fapt a unei fecioare din neamul lui David. Cu alte cuvinte prin Cel ce se va naște dintr-o fecioară, separația dintre om și Dumnezeu va fi abolită, restabilindu-se unitatea primordială dintre Dumnezeu și om, tulburată și slăbită de păcat.

Textul acestei profeții mesianice trebuie relaționat cu alte două locuri din profetul Isaia, cel care pe drept cuvânt a fost numit evanghelistul Vechiului Testament, în special prin modul în care a pus în scris descoperirea despre patimile lui Hristos. Cu siguranță însă, că și profețiile lui mesianice despre nașterea din Fecioară, despre eliberarea spirituală din păcat a lui Israel prin Mesia, despre originea davidică și puterea lui Mesia peste care se va odihni Duhul lui Dumnezeu, receptate ca atare în învățătura și cultul Bisericii creștine primare, întregesc tabloul complet al imaginii Mântuitorului și a Maicii Sale, descoperit prin Duhul Sfânt și confirmat în Sfintele Evanghelii. Cercetătorii îl consideră, de aceea, pe profetul Isaia „cel ce a dat lumii, prin puterea Duhului Sfânt, ideea Maicii Fecioare a lui Mesia”[12]. O altă profeție importantă o găsim la profetul Miheia: *„Și tu, Betleeme, Efrata, mic ești între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei. Pentru aceasta îi va lăsa până în vremea când aceea ce trebuie să nască va naște”* (Miheia, V, 1-2).

---

[11] Petrescu, pr. prof. Nicolae, *Despre supracinstirea Maicii Domnului și chemarea ei în ajutor*, în revista Mitropolia Olteniei, nr. 5-6, 2000, p. 49.
[12] Pârvu, magistrand Constantin, *Temeiurile ortodoxe ale cultului Maicii Domnului*, în revista Studii Teologice, nr. 3-4, 1954, p. 89.

Dacă avem în vedere că Miheia a fost contemporan cu profetul Isaia, este clar că cele două profeții merg împreună, înscriindu-se în sfera teotekologiei[13]. Așadar, și la profetul Miheia profeția despre Sfânta Fecioară este inseparabilă de cea despre Mesia; pe lângă aceasta, este atestat faptul că maternitatea ei mesianică, și în aceeași măsură persoana și rolul ei, țin de planul lui Dumnezeu. Acest plan al Providenței Divine cuprinde nu numai locul, data și contextul general în care va veni Mesia, ci, în primul rând, persoana aleasă de Dumnezeu, ca exponent nu doar al rămășiței lui Israel, ci al întregii umanități, prin care se va întrupa El, adică persoana Fecioarei Maria.

De altfel, Sfinții Părinți răsăriteni au înțeles că nu numai textele acestor profeții aduc lumină asupra persoanei unice a Maicii Domnului, dar însăși istoria poporului ales, în toată complexitatea ei, poate servi ca model sau tipologie pentru Biserica întemeiată de Mântuitorul Iisus Hristos prin pogorârea Duhului Sfânt, în care sfinții și drepții au fost ei înșiși anticipați de drepții Vechiului Testament. Un exemplu în acest sens îl întâlnim în cartea Regilor prin menționarea numelui mamei regelui, care se suie pe tron, cu ocazia fiecărei schimbări, mama regelui având la curte o poziție aparte. „Statutul particular al mamei regelui mesianic, putea fi o prefigurare a locului pe care Mama Regelui Mesia, adică a lui Iisus Hristos, l-a primit în Împărăția Fiului ei”[14].

O altă profeție teotokologică o aflăm expusă în cartea profetului Iezechiel: *„Apoi m-a dus bărbatul acela înapoi la poarta cea dinafară a templului, spre răsărit, și aceasta era închisă. Și mi-a zis Domnul: Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide și nici un om nu va intra pe ea, căci Domnul Dumnezeul lui Israel a intrat pe ea. De aceea va fi închisă”*(Iezechiel XLIV, 1-2). Acest text a fost interpretat de Sfânta Tradiție ca referindu-se direct la pururea-fecioria Maicii Domnului, precum și la motivația spirituală a acesteia: în vederea coborârii la oameni, din inițiativa Sa proprie a Fiului lui Dumnezeu. El se va coborî nu în baza unei determinări exterioare, ci pe temeiul

---

[13] Laroche, pr. Michel Philippe, Theotokos - *Maica Domnului în trăirea duhovnicească a Bisericii Ortodoxe*, Editura Sofia, București, 2004, p. 15.
[14] Alexis Kniazev, *Maica Domnului în teologia ortodoxă*, trad. de Lucreția-Maria Vasilescu, Editura Humanitas, București, 1998, p. 49.

propriei Sale hotărâri, motivată doar de bunătatea Sa. Tocmai acest lucru îl și atestă dogma pururea-fecioriei, anume că inițiativa Întrupării aparține exclusiv lui Dumnezeu. Un alt text profetic referitor la Maica Domnului și care este astăzi folosit la rânduiala Proscomidiei[15], ce premerge Sfintei Liturghii, este acela din psalmi: *„Stătut-a împărăteasa de-a dreapta ta, îmbrăcată în haină aurită și prea înfrumusețată”*(Psalmul XLIV,11). Caracteristica acestui text constă în dimensiunea lui eshatologică, ceea ce demonstrează faptul că profețiile teotokologice vechi-testamentare se referă nu doar la viața istorică a Mariei, ci, în egală măsură, la locul ei de cinste în Împărăția Cerurilor.

Pe baza unor astfel de mărturii profetice, Biserica a înțeles că locul Maicii Domnului, atât în iconomia Întrupării a mântuirii neamului omenesc, cât și în veacul viitor, nu poate fi decât unul singur: de-a dreapta Celui ce a ales-o, a pregătit-o prin Duhul Sfânt, Biserică a Lui, înaintea Bisericii văzute de la Cincizecime. Nimeni și nimic nu o poate despărți pe Împărăteasă de Împăratul ei și al lumii, de la care îi vine o cinstire veșnică, ce depășește, dar și confirmă, cinstirea pe care i-o aduc credincioșii în Biserică.[16]

1.1. Proorociile Vechiului Testament despre Născătoarea de Dumnezeu

Există, de asemenea, în Vechiul Testament și simboluri sau fapte minunate cu referire la persoana Maicii Domnului. „Dacă profețiile menționate anterior se înscriu în dimensiunea catafatică a cunoașterii anticipate a Maicii Domnului, ca Mamă a lui Mesia, cele ce urmează, vor face trimitere la dimensiunea apofatică, experimentabilă prin puterea Duhului Sfânt, a acestei cunoașteri. De menționat, că ambele tipuri de cunoaștere se vor prelungi și amplifica în cuvintele și faptele minunate ale Noului Testament, ce se referă la Maica Domnului”[17].

---

[15] Buchiu, pr. conf. dr. Ștefan, *Maica Domnului, o introducere în teotokologia ortodoxă*, Editura Sigma, București, 2006, p. 52.
[16] Semen, pr. prof. Petre, *Despre cinstirea Maicii Domnului*, în revista Mitropolia Olteniei, nr. 4, 1988, p. 44.
[17] Buchiu Pr. conf. dr. Ștefan, *Maica Domnului, o introducere în teotokologia ortodoxă*, p. 92-93.

Cu argumente scripturistice incontestabile, autoarea intreprinde o cercetare științifică armonioasă și unitară cu privire la învățătura despre Sfânta Fecioară Maria, de Dumnezeu Născătoare, din două direcții: unul ce ține de teologia icoanei și altul ce se confundă cu tradiționalul românesc autentic. Prin aceasta reușește să pună o cărămidă solidă în învățătura creștin-ortodoxă despre Maica Domnului, ce va încânta sufletele teologilor și laicilor deopotrivă.

În temeiul Revelației, cu acrivie și migală, cartea ne descoperă adevărurile de credință lămurite în profunzime, ca o metaforă ce condensează timpul pentru a ne împărtăși cu blândețe icoana prealăudatei Fecioare. De aceea mariologia transpusă în această carte nu este doar o istorisire nou-testamentară sau un tablou din iconografie, ci și o fărâmă de istorie a artei sacre, ce zugrăvește academic o parte din iconomia mântuirii neamului omenesc. Aspectele ce țin de iconografie și chiar de imnologie se împletesc atât de firesc în această carte, încât Maica Domnului pare că s-a născut pe aceste meleaguri binecuvântate de minunile chipului ei zugrăvit.

Este o incursiune care te cheamă la comuniune agapică, tratată complex, ce are la bază o bogată bibliografie teologică universală dar și românească, pe baza unui studiu temeinic, expozitiv și de sinteză, un pas înainte și de folos teologilor, un pisc înalt pentru credință și o adâncă înțelepciune. O temă bine aleasă și o abordare pe măsură, din care descoperim sensuri noi, fac din această carte acea bună întocmire științifică iar din autoarea ei un reper eminent.

Pr. prof. univ. dr. Brînzea Nicolae

ISBN: 978-606-37-1957-8